

לימודי התואר הראשון

1. מטרת הלימודים

- להקנות לתלמידי החוג הבנה, ידע, מיומנות והתנסות באמנות התאטרון לסוגיה.
- לאפשר לתלמידי חוגים אחרים לרכוש ידע בסיסי באמנות התאטרון.

2. תנאי קבלה

בהתאם לתנאי הקבלה של אוניברסיטת תל-אביב.
מועמדים לתכנית החד-חוגית ייבחנו במבדקי כניסה בהתאם למסלולי הלימוד השונים.

3. תכניות לימודים

החוג לתאטרון מציע שתי תכניות לימודים לתואר ראשון:
תכנית חד-חוגית ותכנית דו-חוגית.
משך הלימודים בשתיהן - שלוש שנים (ארבע שנים במסלול משחק).

4. התכנית החד-חוגית

בלימודי התואר הראשון מציע החוג לאמנות התאטרון מגוון עשיר של לימודים עיוניים ויישומיים בכל תחומי התאטרון. תחומי העיון העיקריים הם תאטרון יהודי, עברי וישראלי, תיאוריה של תאטרון, תולדות התאטרון והדרמה, ניתוח הצגות, תאטרון מערבי מודרני, תאטרון יפני, תאטרון וחברה, היבטים חזותיים של תאטרון, תיאוריה של משחק, בימוי ודרמטורגיה (פירוט ברשימת השיעורים).

4.1 תאטרון עיוני

המסלול העיוני מציע הכרות מעמיקה ורחבה עם אמנות התאטרון, עם תולדות התאטרון בארץ ובעולם ועם התיאוריה של התאטרון והדרמה. מסלול זה מאפשר ומזמין תלמידים להמשיך לימודים עיוניים בתאטרון לקראת תואר שני ושלישי.

4.2 משחק

מסלול משחק מובנה ונמשך ארבע שנים ברצף. המסלול מכשיר שחקנים מקצועיים במסגרת לימודים אינטנסיבית, המשלבת השכלה תאטרונית עם מיומנויות במשחק ובתחומים נלווים כגון תנועה, הגייה, פיתוח קול ופנטומימה. השילוב הייחודי בין הלימודים העיוניים והמעשיים מעמיק את הרקע התרבותי של תלמידי המשחק כאנשי תאטרון בעלי אופקים רחבים וידע מקצועי מקיף. תלמידי המסלול משתתפים בהפקות החוג ובתרגילי בימוי כחלק בלתי נפרד מתכנית לימודיהם.

4.3 עיצוב

מסלול עיצוב מקנה ידע, השכלה ומיומנות בעיצוב תפאורה, תלבושות ותאורה. בלימודי התואר הראשון מוצעים שיעורים עיוניים ויישומיים בתחומי העיצוב השונים. מסלול עיצוב מכשיר את התלמידים לקראת התמחות, המתקיימת בלימודי התואר השני. תלמידי המסלול משתתפים בהפקות החוג ובתרגילי בימוי כחלק בלתי נפרד מתכנית לימודיהם.

4.4 בימוי

מסלול בימוי מקנה ידע עיוני ויישומי יסודי לבימאי תאטרון, בהדגשת הצורך בהשכלה וברקע תרבותי, מקצועי, אמנותי והתנסותי רחב. תלמידי המסלול משתתפים בהפקות החוג ובתרגילי בימוי כחלק בלתי נפרד מתכנית לימודיהם.

4.5 כתיבה דרמטית

מסלול כתיבה דרמטית מקנה ידע עיוני ויישומי במיומנויות הכתיבה הדרמטית ובעבודה יצירתית בהדרכת מחזאים ומורים לכתיבה דרמטית. המסלול מקנה מיומנויות דרמטורגיה יסודיות בתרגום, עיבוד, שיכתוב טקסטים להצגה, בניהול אמנותי ובבניית רפרטואר, בהכנת חומרי רקע מילוליים וחזותיים להפקה, בכתיבת ביקורת תאטרון, בהכנת תכניה, בניהול מחלקה חינוכית בתאטרון ועוד.

תלמידי המסלול משתתפים בהפקות החוג ובתרגילי בימוי כחלק בלתי נפרד מתכנית לימודיהם.

4.6 תאטרון קהילתי וחינוכי

המסלול לתאטרון קהילתי וחינוכי מקנה ידע עיוני ויישומי לעבודה בכלים תאטרוניים בקהילה, במרכזים קהילתיים, בבתי ספר ובפנימיות ועם קבוצות בעלות צרכים מיוחדים. למעוניינים לשלב עבודה במסגרת התאטרון הקהילתי והחינוכי עם הוראת תאטרון בחטיבת הביניים ובחטיבה העליונה של בתי הספר, מומלץ ללמוד לקראת תעודת הוראה בביה"ס לחינוך (ראה סעיף 17).
תלמידי המסלול משתתפים בהפקות החוג ובתרגילי בימוי כחלק בלתי נפרד מתכנית לימודיהם.

5. התכנית הדו-חוגית

לימודי התאטרון בתכנית הדו-חוגית מציעים מגוון עשיר של לימודים עיוניים בכל תחומי התאטרון: היסטוריה, תיאוריה, ז'אנרים, תאטרון ישראלי; וכן מבחר שיעורים מקצועיים, יישומיים וכן סדנות-תאטרון.

6. מבנה הלימודים

הלימודים במסלולים החד חוגיים משלבים
א. לימודים עיוניים במבואות החובה
ב. לימודים עיוניים בתחומי בחירה
ג. לימודים מעשיים במסגרת מסלולי ההתמחות השונים.
וכן מחייבים השתתפות פעילה בהפקות החוג בהתאם לשנת הלימוד ולהתמחות התלמיד.

6.1 לימודי עיוניים

6.1.1 מבואות חובה

מבואות החובה הם שיעורים עיוניים המקנים תשתית ידע לקראת לימודי התמחות בתאטרון. המעבר משנה לשנה מותנה בקבלת ציון חיובי בשיעורי החובה ובתרגילים הנלווים. תלמיד שלא עמד בהצלחה בדרישות קורסי המבוא, יורשה לעבור לשנה"ל הבאה במעמד "על-תנאי". בשנה זו יהיה עליו לחזור על הקורס ולעבור אותו בהצלחה.

שיעורי החובה לתלמידי כל המסלולים:

שנה א'

ש"ס	4	מבוא לתולדות התאטרון והדרמה
ש"ס	4	תרגיל במבוא לתולדות התאטרון והדרמה וכתובה אקדמית
ש"ס	4	שיעור ותרגיל במבוא לניתוח מחזות
ש"ס	4	מבוא לתאטרון ישראלי
ש"ס	4	צפייה בהצגות וניתוח הצגות בתאטרון הישראלי
ש"ס	20	סה"כ קורסי חובה בשנה א'

שנה ב'

ש"ס	2	תולדות התאטרון מהמאה ה-19 עד מלחמת העולם ה- II
ש"ס	2	תאטרון בן זמננו
ש"ס	3	סדנה
ש"ס	4	פרוסמינריון
ש"ס	11	סה"כ קורסי חובה בשנה ב'

6.1.2 שיעורי בחירה

שיעורי הבחירה מאפשרים לתלמיד צירופים והדגשים שונים. הבחירה בשיעורים אלה תעשה לפי תכנית הלימודים ובתיאום עם יועצי החוג, בהתאם למסלולי הלימוד ולשנת הלימודים.

בשנה"ל תשס"ג מוצעים שיעורי הבחירה להלן:

1. שיעורי בחירה עיוניים המיועדים לכל התלמידים לתואר ראשון
2. שיעורי בחירה המיועדים לכל התלמידים לתואר ראשון, שהם שיעורים עיוניים מקצועיים במסלולי הלימוד השונים.
יועצת החוג לתואר ראשון תאשר ההרשמה לשיעורים אלה על בסיס מקום פנוי.
בשנה"ל תשס"ג יוכל תלמיד ללמוד עד 4 ש"ס שיעורי בחירה מקצועיים ממכסת שיעורי הבחירה כפי שמופיע בתכנית הלימודים.
3. שיעורי בחירה מעשיים לתלמידי המסלולים היישומיים בלבד. אלה שיעורים מעשיים של המגמות היישומיות (בדומה לשיעורי חובה במסלול הלימודים העיוני). ההרשמה לשיעורים אלה תעשה באישור יועץ מסלול הלימודים המבוקש, על בסיס מקום פנוי.

תלמיד לא ילמד יותר משני קורסים באותה שנת לימודים אצל אותו מורה, אלא באישור ועדת ההוראה של החוג. בתום תקופת השינויים תיבדק רשומת הלימודים, ואם יתברר שתלמיד נרשם ליותר משני קורסים ללא אישור ועדת ההוראה תבוטל הרשמתו לאחד מהם.

6.2 לימודים יישומיים

רוב הלימודים המעשיים הם שיעורי חובה במסלולי הלימוד החד-חוגיים היישומיים. הקורסים מדורגים לפי שנות הלימוד. חלקם מחייב השתתפות בעבודה מעשית בהפקות ובתרגילים בנוסף לשעות הקורס.

6.3 הכשרה מעשית והשתתפות בהפקות

תלמידי תכנית הלימודים החד-חוגית בכל המסלולים חייבים בעבודה מעשית כגון השתתפות בצוות טכני בייצור תפאורה, התקנת תאורה, תפעול תאורה ותאורה, עוזר בימאי ומנהל הצגה בהפקות ובתרגילים, ברמות שונות ובדרך כלל על פי שנות הלימוד. הכשרה זו נועדה ללמד תהליכי יצירה והפקה של הצגות תאטרון בתוך התנסות. בשנים המתקדמות נלמדות מיומנויות הפקה למיניהן בהתאם למסלולי ההתמחות. העבודה המעשית נעשית בנוסף לשעות ההוראה. המורה המנהל את הפקות החוג אחראי אקדמי לתיאום שיבוצי תלמידים להכשרה המעשית.

6.4 סדרת מפגשים: "ראשון בתאטרון"

סדרת מפגשי תאטרון לכל תלמידי החוג (חובה לכל תלמידי התואר הראשון במסלול החד-חוגי, מומלצת לתלמידי התכנית החד-חוגית). הסדרה כוללת הרצאות ייחודיות, ראיונות ודיונים ביקורתיים עם בכירי אנשי התאטרון בארץ (שחקנים, בימאים, מחזאים, מתרגמים, מעצבים, מבקרי-תאטרון ומנהלים). הסדרה יוצרת מגע חי ועדכני עם התאטרון הישראלי, ותהווה גם בימה לביקורת פתוחה על הצגות העונה. בסדרת **ראשון בתאטרון** יתקיימו גם מפגשי קריאת-מחזות מקוריים וקלאסיים וכן מפגשים עם אנשי תאטרון מחו"ל.

6.5 לימודי העשרה מחוץ לחוג

תלמידי התכנית החד-חוגית (למעט תלמידי משחק) חייבים בשמיעת קורסים מחוץ לחוג במהלך לימודיהם לתואר ראשון, בהתאם למסלול לימודיהם.

6.6 ימי עיון, סדנאות וסיורים לימודיים

החוג לאמנות התאטרון עורך ימי עיון, סדנאות עם יוצרים וחוקרי תאטרון מהארץ ומחו"ל ומקיים סיורים לימודיים במהלך שנת הלימודים, כחלק מתכנית הלימודים של המסלולים השונים. בכל קורס תימסר הודעה על האירועים שתלמידי השיעור חייבים בהם, כולל אירועים במועדים שאינם מועדי הקורס הקבועים. במסגרת הלימודים מבקרים תלמידי החוג בהצגות התאטרון ובפסטיבלי תאטרון בארץ.

6.6.1 סדנות מדבר

בחוג מתקיימות סדנות עיון ויצירה מחוץ לאוניברסיטה. סדנת המדבר נמשכת שלושה ימים ובסיומה יוגשו עבודות המשלבות עיון ויצירה. הודעה על מועדי הסדנות תימסר במועד.

6.7 הדרכת בטיחות

בשנה א' חייבים תלמידי התכנית החד-חוגית להשתתף בסדרת מפגשי הדרכת בטיחות. המפגשים מכוונים בעיקר לתרגילים המעשיים ולהפקות, כדי ללמד כללי בטיחות וזהירות בסיסיים בהקפדה על חיי אדם ובריאותו, שימוש נכון בכלי עבודה ושמירת רכוש. בשנה"ל תשס"ג תתקיים הדרכת הבטיחות בתחילת סמסטר א'. הנוכחות בכל המפגשים - חובה. במפגש האחרון תתקיים בחינת סיכום. תנאי המעבר בקורס הוא ציון "עובר". תלמיד שלא יעבור את הקורס, יידרש לחזור עליו במהלך הסמסטר הראשון בתאריכים שתקבע מזכירות החוג. כשלון חוזר בקורס משמע **הפסקת לימודים**.

7. הגשת עבודות בכתב

בקורסים השונים חייבים התלמידים בהגשת תרגילים, בבחינות סיום במועדים קבועים או בעבודות סיכום, שיוגשו עד חודש לאחר סיום הקורס. בכל הסמינריונים והפרוסמינריונים יוגשו עבודות למזכירות הסטודנטים בחוג לרישום בתיק האישי של התלמיד. כל העבודות יוגשו מודפסות. התלמיד ישמור עותק מהעבודה. אין להגיש שתי עבודות מאותו סוג לאותו מורה או ליותר ממורה אחד. המועד האחרון להגשת עבודות סמינריוניות הוא אחד בספטמבר בשנת הלימודים שהקורס ניתן בה.

8. ציונים

8.1 שיפור ציון

תלמיד זכאי לגשת לבחינה במועד א' או ב'. תלמיד רשאי לתקן ציון, גם ציון חיובי, ללא הגבלת מספר הקורסים. התיקון יבוצע בשנה שהקורס נלמד בה. הציון האחרון הוא הקובע.

8.2 ערעור על ציון

ערעור על ציון בחינה או עבודה יוגש למזכירות החוג לא יאוחר מ 14 יום לאחר פרסום הציונים.

8.3 תיקון עבודה

תיקון עבודה יוגש למזכירות החוג לא יאוחר מ 30 יום לאחר שהוחזרה למזכירות החוג.

9. נוכחות בשיעורים

נוכחות תלמידים בכל קורסי החוג - חובה. שלוש היעדרויות בסמסטר מצדיקות ביטול השתתפות התלמיד בקורס. חיסורים מחמת שירות מילואים או מחלה מחייבים הצגת אישור.

10. השתתפות בהפקות מחוץ לחוג

על כל תלמידי החוג בכל תכניות הלימוד החד-חוגיות חל איסור השתתפות בהפקות מחוץ לחוג בתפקיד כלשהו, אלא באישור בכתב מראש החוג. איסור זה חל על הפקות מקצועיות, לימודיות והפקות חובבים כלשהן.

11. תנאי מעבר משנה לשנה

א. לתלמידי התכנית החד חוגית

1. ציון "עובר" (60 לפחות) בכל אחד מהמבואות והשיעורים העיוניים.
2. ממוצע 80 לפחות בכל הלימודים היישומיים.
3. ציון 80 לפחות בכל אחד משיעורי המסלול הייחודיים.
4. עמידה בכל חובות ההפקה בחוג.

ב. לתלמידי התכנית הדו חוגית

ציון "עובר" (60 לפחות) בכל מבואות וקורסי החובה.

12. לימודי אנגלית

תלמידי החוג בכל המגמות חייבים "פטור" מאנגלית עד תחילת שנת הלימודים השנייה באוניברסיטה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו, יופסקו לימודיו. תלמיד ברמת "מתקדמים" באנגלית ילמד במסגרת החוג/פקולטה (פירוט בתקנות הלימודים).

13. ציון גמר

ציון הגמר ישוקלל מציוני התלמיד במשך כל שנות לימודיו :
במסלול עיוני חד-חוגי ובתכנית דו-חוגית -- 70% ציוני הקורסים
30% ציוני העבודות הסמינריוניות

במסלולים החד-חוגיים היישומיים -- 30% ציוני הקורסים העיוניים
30% ציוני הלימודים היישומיים
20% ציוני העבודות הסמינריוניות
20% ציוני ההכשרה המעשית בהפקות

14. סיום לימודים

תלמיד שסיים לשמוע את כל שיעוריו לקראת התואר הראשון, הצליח בבחינות, מסר את כל העבודות הנדרשות ועמד בכל חובות ההפקה, יודיע על סיום לימודיו למזכירות החוג לשם סיכום תיק התלמיד.

15. תקציר נוהל הכשרה מעשית בהפקות

תלמידי החוג ישתתפו בהפקות על-פי הפירוט בתכניות הלימודים. השיבוץ לתפקידים השונים יעשה בידי משרד הפקות החוג בתיאום עם המורה האחראי.

1. תחילת הפקה : החל בזימון לשיבת פרה-פרודוקציה. גמר הפקה : לאחר פירוק ומתן אישור רכז ההפקות שההפקה פורקה כראוי.
2. ההכשרה המעשית בהפקות מתקיימת לאחר שעות הלימודים ובחופשות.
3. משרד הפקות החוג מתאם לוחות זמנים ומקומות לחזרות ולעבודות בהפקות.
4. שימוש בחדרי הכיתות לצורך תרגול וחזרות מחייב תיאום. בשעות הלימודים - עם מזכירות החוג ואחריהן - עם משרד הפקות.
5. התלמיד זכאי להסבר באשר לכל אחד ממרכיבי ההפקה ולתהליכי העבודה.
6. אבזרים, תלבושות, פריטי תפאורה וציוד תאורה, קוביות, מזרנים, וילונות ומסכים וכל ציוד או חומרים השייכים לחוג או לאוניברסיטה, ימסרו להפקה על-פי נהלי המחסנים (תפאורה, תאורה) באישור רכז ההפקות.
7. האחריות לציוד ולהפעלתו מוטלת על מנהל הייצור ועל מנהל ההצגה. על ציוד שישלקח ללא רשות, יינזק או לא יוחזר בזמן, יוטלו קנסות או פיצויים.
8. החוג עשוי להפסיק כל הפקה משיקולים אמנותיים, משמעותיים, תקציביים או אחרים.
9. מסיבות בטיחות, העבודה בסדנת ייצור התפאורות ובמחסן העץ למשימות שאינן קשורות לתאטרון האוניברסיטה, אסורה בהחלט. כל עבודה המתבצעת בחללים אלו מחייבת את אישור משרד הפקות, ודורשת הקפדה על נהלי הבטיחות.
10. נוהל הפקות מלא ומחייב יפורסם בתחילת שנת הלימודים. ניתן לקבלו במשרד הפקות.

16. תכניות הלימודים

להלן מבנה ומספר השעות במסלולי הלימוד השונים. בתכנית זו מפורטים תחומי הלימוד בלבד. בכל אחד ואחד מהתחומים ניתנים שיעורים המפורטים ברשימת השיעורים.